

מ"ת 35305/12/16 - מדינת ישראל נגד מ א, גאשאו בקלה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

מ"ת 35305-12-16 מדינת ישראל נ' א(עציר) ואח'

בפני	כבוד השופט ארז יקואל
מבקשת	מדינת ישראל
נגד	
משיבים	1. מ א (עציר) 2. גאשאו בקלה

החלטה (בעניינו של משיב 1)

הצדדים חלוקים בשאלה האם יש להותיר את המשיב במעצר במתקן כליאה, או שמא יש להעבירו למעצר בפיקוח אלקטרוני.

רקע

1. כנגד המשיב הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של הצתה, לפי סעיף 448 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**") ואיומים, לפי סעיף 192 לחוק.

2. על פי עובדות כתב האישום, ביום 13.12.16 בילה המשיב במועדון. במהלך הבילוי, התגלע ויכוח בין המשיב לאדם אחר. אז, פנה למשיב אחד מבעלי המועדון והורה לו לצאת מן המקום. המשיב יצא מן המועדון ולאחר מכן איים על בעל המועדון כי "ישרוף את המקום". בסמוך לאחר מכן, צעדו המשיבים לתחנת דלק סמוכה, שם מילאו יחדיו בקבוק פלסטיק בבנזין, חזרו למועדון, שפכו את החומר הדליק על קיר חיצוני בחלקו האחורי של המועדון והציתו אותו. כתוצאה מכך, פרצה במקום דליקה שכובתה על ידי המתלוננים, אשר הגיעו למקום בריצה.

3. המשיב לא חלק על קיומן של ראיות לכאורה והופנה לשירות המבחן לשם עריכת תסקיר מעצר בעניינו.

4. שירות המבחן אינו ממליץ על העדפת תנאים שפגיעתם בחירות המשיב פחותה ובכלל זה, על מעצרו בפיקוח אלקטרוני. מתסקיר שירות המבחן מיום 26.1.17, עולה כי המשיב - יליד שנת 1992, סובל מקשיים רגשיים, צורך אלכוהול באופן מוגבר ועל רקע זה נוטה לפעול באופן אימפולסיבי, תוקפני ובלתי מווסת. שירות המבחן הוסיף וציין, כי התרשם שהמשיב מתקשה להכיר בחלקים אלימים ופוגעניים שבהתנהלותו, או בנטייתו לצרוך אלכוהול במידה מופרזת ומחזיק בגישה קרבנית כלפי המיוחס לו. כן התרשם שירות המבחן מעברו הפלילי של

המשיב והוסיף כי הוא מתקשה לקבל סמכות ולשתף פעולה עם גורמים טיפוליים לאורך זמן. בנוסף, למשיב סף תסכול נמוך וחוסר במערכות תמיכה המהוות גורם מאזן עבורו. מכל אלו, מסיק שירות המבחן כי קיימת רמת סיכון גבוהה למעורבות חוזרת באלימות, שחומרתה צפויה להיות ברמה גבוהה.

אשר למפקחים המוצעים, שירות המבחן סבור כי אמו של המשיב אינה מתאימה לשמש כמפקחת עבורו. הודגש כי האם נוטה לטשטש את הקשיים במצבו של בנה ואינה מעוניינת להעמיק במערכת היחסים עמו, או בקשייו ובהתנהגותו הבעייתית. שירות המבחן התרשם כי מדובר באשה קשת יום המתקשה לתפקד, שלאורך השנים אף התקשתה להוות גורם מכיל, מארגן, או סמכותי כלפי המשיב. לכן, סובר שירות המבחן כי האם תתקשה להציב למשיב גבולות ולפקח עליו באופן יעיל. אשר למפקחת נוספת - הגב' אביטן, שירות המבחן ציין כי מצא אותה כדמות משפיעה בחיי המשיב וכמי שמסוגלת להוות דמות סמכותית עבורו. לצד זאת, הודגש כי הגב' אביטן התקשתה לראות חלקים בעייתיים במצבו של המשיב והזדהתה עם קשייו. כן צוין, כי היא אינה ערה לקשר שבין מצבו של המשיב לאמו ולהשלכות הצפויות משהייה ממושכת במחיצתה.

שירות המבחן סבור כי גם השמת המשיב בתנאי מעצר בפיקוח אלקטרוני לא תשיג את מטרות המעצר בעניינו, לנוכח המאפיינים הבעייתיים הקשורים בו, רמת המסוכנות הגבוהה הנשקפת ממנו והיעדר מפקחים ראויים.

תמצית טענות הצדדים

5. המבקשת עותרת למעצר המשיב עד לתום ההליכים בעניינו. לשיטתה, בהינתן שתי המלצותיו השליליות של שירות המבחן ובהיעדר נימוק כבד משקל לסטות מהן - לא ניתן להעדיף תנאים שפגיעתם בחירות המשיב פחותה. עוד טוענת המבקשת כי לא ניתן להורות על מעצר המשיב בפיקוח אלקטרוני בהיעדר מערך פיקוח אנושי הולם. המבקשת מדגישה את התרשמותו השלילית של שירות המבחן מאמו של המשיב, לפיה היא איננה מבינה את גורמי הסיכון במצבו ונראה כי היא סומכת עליו יתר על המידה. כן מדגישה המבקשת את נסיבות המעשה המיוחסות למשיב, הכוללות הצתת קיר אשר יכלה להביא לקיפוח חיי אדם, כל זאת בתגובה לקנטור פעוט. המבקשת סבורה כי לנוכח מאפייני המסוכנות הטבועים במשיב, לא ניתן לוותר על מערך פיקוח אנושי הדוק. המבקשת הוסיפה וטענה, כי המשיב אינו צולח את השלב הראשון במבחן הדו-שלבי, שכן לא ניתן לייחס לו את מידת האמון הנדרשת לצורך העדפת חלופת מעצר. המבקשת מפנה למאפייני הסיכון הטמונים באופיו של המשיב ולעברו הפלילי המכביד, הכולל הפרת הוראה חוקית.

6. המשיב טוען, מנגד, כי ראוי להורות על העברתו למעצר בפיקוח אלקטרוני ובפיקוחן של אמו והגב' אביטן. לגישתו, חומר הראיות בעניינו מלמד כי המשיבים מילאו דלק בבקבוק קטן ועמו הציתו דליקה קטנה שלא גרמה לנזק לרכוש, או לאדם ואף מבלי שהייתה להם כוונה לגרום לנזק שכזה. המשיב מפנה להודעות המתלוננים, מהן עולה כי לא נגרם כל נזק וכן בקשתם להסתפק באזהרת המשיבים ותו לא. המשיב סבור כי בהינתן שחרורו של המשיב 2 לחלופת מעצר, יש לאמץ גישה דומה כלפיו, כמתחייב מעיקרון השוויון במשפט הפלילי. המשיב הדגיש, בהקשר זה, כי מחומר הראיות עולה שחלקו של המשיב 2 אינו קטן מזה המיוחס לו ואף עולה עליו, שכן המשיב 2 צולם בעודו אווז במוט ברזל שעמו איים על המתלונן. אשר למפקחים המוצעים, המשיב טוען כי מחקירת אמו לפרוטוקול הדיון, עולה כי היא תוכל לשמש כמפקחת עבורו באופן יעיל

ואפקטיבי. המשיב סבור כי ניתן לחשק חולשה מסוימת במערך הפיקוח האנושי, באמצעות הפיקוח האלקטרוני וכי יש לבכר אפשרות זו על פני הותרתו במעצר.

דין והכרעה

7. לאחר שעינתי בטענות הצדדים, בתסקירי שירות המבחן, בהחלטות השונות בעניינו של המשיב ובאסמכתאות שהועברו לעיוני ולאחר שנתתי לבי למכלול הנסיבות הצריכות לעניין - הגעתי לכלל מסקנה כי לעת הזו, לא ניתן להעדיף את חלופת המעצר המוצעת ויש להורות על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים בעניינו.

שוכנעתי כי בנסיבות המקרה הנדון, על אף נסיבות המעשה, כהפניית הסנגור, קיים קושי לייחס למשיב את מידת האמון הנדרשת לצורך העדפת חלופת מעצר, הוא לא הצביע על נימוקים כבדי משקל המצדיקים סטייה מהמלצותיו השליליות של שירות המבחן ומערך הפיקוח האנושי המוצע, אינו הולם את המסוכנות הגבוהה הנשקפת ממנו, כדי הפחתתה ברמה הנדרשת.

8. אשר לנסיבות המעשה, עבירת ההצתה המיוחסת למשיב, מגלמת חומרה יתרה, שכן **"עבירת הצתה הינה מן החמורות שבעבירות - יודע אתה את תחילה ואין אתה יודע את סופה, ומי שמתיר לעצמו לסכן בדרך זו רכוש וחיים... עשוי להוסיף לסכן את זולתו גם בנסיבות אחרות"** (ר' בש"פ 6526/02 אלענמי נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 30.7.02); ר' עוד: בש"פ 142/05 טנצר נ' מדינת ישראל (13.1.2005); בש"פ 2538/09 איזראילוב נ' מדינת ישראל (29.3.2009)).

גם אם נסיבות המעשה מאפשרות הליכת כבדת דרך לקראת המשיב, כטענת הסנגור, עדיין, נסיבות העושה מצדיקות חלופה איתנה דיה שאינה בנמצא. מבלי למעט מחומרת המעשה, אינני מתעלם מכך שההצתה בוצעה, לכאורה, במיקום מרוחק מבני-אדם ובאופן שספק אם היה בו כדי להביא לנזק לרכוש, או לנפש. על כך ניתן ללמוד מנוסח כתב האישום, לפיו המשיבים שפכו את החומר הדליק על קיר חיצוני בחלקו האחורי של המועדון. התרשמות דומה עולה מהודעות המתלוננים ומהתמונות שהוצגו לעיוני, המלמדות כי לא נותרו סימני שריפה בולטים במקום.

בחינת האפשרות לקביעת תנאים שפגיעתם בחירות המשיב פחותה, טעונה מהלך דו-שלבי. בשלב הראשון, יש לבחון אם חלופת מעצר כלשהי עשויה, באופן עקרוני, להפיג את המסוכנות המיוחסת לנאשם. השיקולים העיקריים בשלב זה כוללים, בין היתר, עבר פלילי ומהותו, האישומים ונסיבותיהם והאם ניתן לתת אמון בנאשם. רק אם צלח הנאשם את השלב הראשון, פונה בית המשפט לשלב השני, בו נבחנות חלופות מעצר קונקרטיות ומידת הגשמתן את תכלית המעצר (ר' בש"פ 4513/16 דומראני ואח' נ' מדינת ישראל (22.6.2016); בש"פ 3002/06 סעאידה נ' מדינת ישראל (17.4.2006); בש"פ 11053/05 אל אסד נ' מדינת ישראל (19.12.05)).

9. תסקירי שירות המבחן ועברו הפלילי של המשיב מצביעים על קושי לייחס לו את מידת האמון הנדרשת לצורך העדפת תנאים שפגיעתם בחירותו פחותה. עיון בתסקירי שירות המבחן מלמד כי הוא צורך אלוהול באופן

מוגבר ולא מטופל ועל רקע זה נוטה לפעול באופן אימפולסיבי, תוקפני ובלתי מווסת. למשיב קושי בקבלת סמכות ובשיתוף פעולה עם גורמים טיפוליים, סף תסכול נמוך וחוסר במערכות תמיכה. בנוסף, למשיב עבר פלילי מכביד, הכולל עבירות של השגת גבול, בריחה ממעצר, כניסה למקום מגורים לבצע עבירה, תקיפה הגורמת חבלה של ממש, חבלה של עבריין מזוין, פציעה, תקיפה סתם, איומים, היזק לרכוש במזיד, פריצה וגניבה מרכב, החזקת נכס החשוד כגנוב, הפרת הוראה חוקית והפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו. המשיב אף ריצה בעבר תקופות מאסר בפועל ודומה כי כל אלו לא הרתיעו אותו מלחזור ולבצע עבירות נוספות, לכאורה.

10. משוכה נוספת אותה מתקשה המשיב לצלוח היא המלצותיו השליליות של שירות המבחן בעניינו. עליו לשכנע כי מתקיימים נימוקים מיוחדים וכבדי משקל על מנת שתתקבל החלטה שמהותה בניגוד מובהק להמלצות שירות המבחן (ר' בש"פ 3201/10 **מדינת ישראל נ' פלוני** (6.5.2010); בש"פ 3386/07 **מדינת ישראל נ' אשד** (18.4.07); בש"פ 3286/07 **מדינת ישראל נ' עמר** (16.04.07)). התרשמתי כי נימוקים אלו לא הונחו לפניי. גילו הצעיר של המשיב, לכשעצמו, אינו מהווה נימוק מיוחד, לאור שחרף נתון זה, הוא צבר לחובתו עבר פלילי מכביד הכולל, בין היתר, הפרת הוראה חוקית.

11. על אף בחינת נסיבותיו של המשיב, גם אם היה ניתן ללכת כברת דרך לקראתו לנוכח הפניות הסנגור לנסיבות המעשה ולגישתם הסלחנית של המתלוננים, אותם מוקדי סיכון הקשורים במשיב עצמו, מצדיקים חלופה איתנה דיה שיהא בכוחה לאיין את המסוכנות הגבוהה הנשקפת ממנו.

12. מצאתי כי מערך הפיקוח האנושי שהציג המשיב אינו הולם את המסוכנות הנשקפת ממנו. כידוע, על חלופת המעצר להראות היתכנות להקטנה משמעותית של הסיכון הנשקף מהנאשם, באופן המאזן בין אינטרס ההגנה על שלום הציבור ותקינותו של ההליך השיפוטי, לבין שיקולי ההגנה על חירותו האישית של הנאשם (ר' בש"פ 1911/11 **רווה נ' מדינת ישראל** (22.3.11); בש"פ 2006/10 **מדינת ישראל נ' פלוני** (15.3.10)). בנסיבות המקרה הנדון, התרשמתי, כמו שירות המבחן, כי קיימת חולשה במערך הפיקוח האנושי המוצע ואין בחלופת המעצר המוצעת, או במעצר בפיקוח אלקטרוני, כדי היתכנות להקטנה משמעותית של הסיכון הרב הנשקף מהמשיב.

אמו של המשיב נחקרה לפניי לפרוטוקול הדיון והתרשמתי, כמו שירות המבחן, כי קיים קושי לאשרה כמפקחת עיקרית בעבור המשיב בהיעדר יכולתה להציב לו גבולות סמכותיים וראויים ולמעשה, אין לאפשר שהייה משותפת של השניים לאורך זמן. אשר לגב' אביטן, התרשמתי מרצונה הכן לסייע למשיב, מיכולתה להוות גורם סמכותי ומציב גבולות כלפיו וכן ממחויבותה לדווח על כל הפרה מצדו. מנגד, היא התקשתה לזהות גורמי סיכון במצבו ובעיקר בכל הקשור לצריכה אינטנסיבית של אלכוהול. הגב' אביטן הוצעה כמפקחת משלימה בלבד, למקרים בהם תיאלץ אמו של המשיב לצאת מביתה, אין ביכולתה לשמש כמפקחת עיקרית ואכן לא ברור אם היא ערה להשלכות הצפויות משהייה ממושכת של המשיב במחיצת אמו. בנסיבות אלו, נוכח הקושי המובנה בהשמת אמו של המשיב כמפקחת עיקרית, לא ניתן להסתפק בהוספת הגב' אביטן כמפקחת משלימה.

איני מקבל את טענת הסנגור, לפיה ניתן לפתור את הקשיים העולים מנסיבות העושה ואת היעדר מערך פיקוח אנושי הולם, באמצעות פיקוח אלקטרוני. הלכה היא כי גם מעצר בפיקוח אלקטרוני מחייב מתן אומן בנאשם, כי

יעמוד בתנאים ובמגבלות שיוטלו עליו (ר' בש"פ 5399/16 **מדינת ישראל נ' ג'רבי** (8.7.2016)). בנוסף, המפקחים האנושיים, הערבויות הכספיות, או האיזוק האלקטרוני, אינם אלא "**חישוקים שנועדו להבטיח את קיומו של החוזה, אולם אינם יכולים להוות את בסיסו**" (ר' בש"פ 9854/06 **עאטיאס נ' מדינת ישראל** (13.12.2006); בש"פ 352/11 **איאסי ברי נ' מדינת ישראל** (25.1.2011)). אשר לקושי במפקחים האנושיים, אין בפיקוח האלקטרוני, לכשעצמו, כדי לייתר את הצורך במפקחים אנושיים ראויים. הפיקוח האלקטרוני הוא אינו אלא רכיב משלים בחלופת מעצר למפקחים אנושיים, שהם העיקר (ר' בש"פ 4021/16 **מדינת ישראל נ' פלוני** (9.6.2016)).

13. אשר לטענת המשיב בדבר הפגיעה בשוויון, אציין כי קיים שוני אינהרנטי בעניינו של המשיב, לעומת עניינו של המשיב 2. למשיב עבר פלילי מכביד, קיים קושי לייחס לו את מידת האמון המתבקשת, מידת מסוכנותו הוערכה כגבוהה והוא לא הציג חלופת מעצר איתנה די הצורך. אשר למשיב 2, מדובר בצעיר בן 20, ללא עבר פלילי המצוי בשירות סדיר בצה"ל. שירות המבחן העריך כי קיימת רמת סיכון נמוכה להישנות התנהגות עוברת חוק מצדו. בנסיבות אלו, שוכנעתי כי מעצרו של המשיב אינו חוטא לעיקרון השוויון במשפט הפלילי (השווה: בש"פ 8101/16 **אלסאנע נ' מדינת ישראל** (16.11.16)).

14. לאור המקובץ, אין בידי להעביר את המשיב למעצר בפיקוח אלקטרוני ואני מורה על מעצרו עד לתום ההליכים בעניינו. מבלי לפתח ציפיות בלב המשיב, שמורה זכותו לעתור לעיון חוזר, ככל שיעלה בידו להציע מפקח נוסף לצד הגב' אביטן.

ניתנה היום, כ"ג אדר תשע"ז, 21 מרץ 2017, במעמד הצדדים.

חתימה